

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
Próbna Matura z OPERONEM

Historia
Poziom rozszerzony

Marzec 2019

W niniejszym schemacie oceniania zadań otwartych są prezentowane przykładowe poprawne odpowiedzi. W tego typu zadaniach należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest zgodny z podanym schematem, oraz inne poprawne odpowiedzi w nim nieprzewidziane.

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
1.	1. P, 2. F, 3. F	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
2.	2.1. Rozstrzygnięcie: Nie brał udziału. Uzasadnienie: Plan przedstawia bitwę pod Kannami, a opis dotyczy dokonań Juliusza Cezara. Juliusz Cezar nie uczestniczył w bitwie pod Kannami, żył w innym stuleciu.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	2.2. B	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
3.	3.1. B	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	3.2. 1. Opis 1. 2. Opis 3. 3. Opis 2.	1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi 0 pkt – niepełna albo błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
4.	Opis 1. Henryk II Opis 2. Otto III Opis 3. Otto I Wielki	1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi 0 pkt – niepełna albo błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
5.	5.1. Rozstrzygnięcie: Obraz nie ilustruje wydarzeń opisanych w tekście. Uzasadnienie: Tekst opisuje zabójstwo biskupa Stanisława na polecenie króla Bolesława Śmiałego w 1079 r., podczas gdy na obrazie uwidoczono scenę zabójstwa króla Przemysła II w 1296 r.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	5.2. C	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
6.	Przyczyną było zapotrzebowanie na urzędników (ludzi) z wykształceniem prawniczym. Rok: 1364	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1

Historia. Poziom rozszerzony
Próbna Matura z OPERONEM

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
7.	7.1. Rozstrzygnięcie: Nie, opis i mapa dotyczą różnych kampanii wojennych. Uzasadnienie: Opis dotyczy działań wojennych w pierwszych miesiącach wojny trzynastoletniej (1454 r.), a mapa przedstawia działania wojenne w trakcie wielkiej wojny z zakonem krzyżackim w 1410 r.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	7.2. D	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
8.	8.1. Ilustracja A. renesans Ilustracja B. renesans	1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi 0 pkt – niepełna albo błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	8.2. 3. P	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
9.	9.1. kalwinizm	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	9.2. To wyznanie było najbardziej popularne wśród szlachty i magnatów.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
10.	10.1. Wydarzenie: poddanie wojskom tureckim Kamieńca Podolskiego/najazd wojsk tureckich na Polskę i oblężenie Kamieńca Podolskiego Rok: 1672	1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi 0 pkt – niepełna albo błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	10.2. A	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
11.	11.1. Don Emanuel, Portugalia	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	11.2. Stanisław Leszczyński	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
12.	12.1. Opis 1. Prusy, Fryderyk II Opis 2. Austria, Maria Teresa Opis 3. Rosja, Piotr I	2 pkt – poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli 1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli 0 pkt – poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–3
	12.2. Austria Uwaga! Należy uznać także odpowiedź: monarchia habsburska.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	

Historia. Poziom rozszerzony
Próbna Matura z OPERONEM

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
13.	13.1. C	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
	13.2. Odpowiedź: Tak, mieli podobny pogląd na los króla i monarchii. Uzasadnienie: Saint-Just był zwolennikiem pozbawienia króla życia, podobnie jak jakobini, którzy ostatecznie doprowadzili do skazania na śmierć Ludwika XVI.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	
14.	Opis 1. powstanie styczniowe Opis 2. powstanie listopadowe Opis 3. powstanie krakowskie	1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi 0 pkt – niepełna albo błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
15.	Wydarzenie: zjednoczenie Włoch Rok: 1861	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
16.	B	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
17.	Wydarzenie: spór o Faszodę/konflikt o Faszodę Rok: 1898	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
18.	powstanie wielkopolskie	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
19.	1. F, 2. F, 3. P	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
20.	Rozstrzygnięcie: A Rok: 1935	1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi 0 pkt – niepełna albo błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
21.	C Uzasadnienie: Alfred Naujocks odpowiadał za zorganizowanie tzw. prowokacji gliwickiej, czyli sfingowanej napaści rzekomych polskich „powstańców” na niemiecką radiostację w Gliwicach. Napaść miała zrzucić winę na stronę polską i uzasadnić atak Niemiec na Polskę.	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
22.	A	1 pkt – poprawna odpowiedź 0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
23.	<p>Ocena: Cyrankiewicz oraz władze PRL mieli negatywny stosunek do gestu polskich biskupów.</p> <p>Uzasadnienie: Cyrankiewicz, reprezentujący także stanowisko władz PRL, nie godził się na przebaczenie win niemieckich. Uważał, że Polacy nie mają za co prosić Niemców o przebaczenie, jednocześnie zarzucał Kościołowi brak lojalności i patriotyzmu oraz podważanie polskiej granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej. Winą za działania władz wobec Kościoła obarczył sam Kościół, a przede wszystkim kardynała Wyszyńskiego, z którym ówczesne władze rywalizowały o przywództwo duchowe nad Polakami. Całość listu utrzymana jest w tonie nieprzychylnym Kościołowi.</p>	<p>1 pkt – poprawna odpowiedź</p> <p>0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
24.	<p>Opis 1. Rumunia</p> <p>Opis 2. Węgry</p> <p>Opis 3. Jugosławia</p> <p>Opis 4. Czechosłowacja</p> <p>Opis 5. NRD (Niemiecka Republika Demokratyczna)</p>	<p>2 pkt – poprawne podanie pięciu państw</p> <p>1 pkt – poprawne podanie trzech państw</p> <p>0 pkt – poprawne podanie mniej niż trzech państw, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
25.	<p>25.1.</p> <p>D</p>	<p>1 pkt – poprawna odpowiedź</p> <p>0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
	<p>25.2.</p> <p>„Pótkownik” – w PRL film zrealizowany, ale niedopuszczony do masowej dystrybucji. Filmy takie w jednej kopii spoczywały na półkach archiwów, stąd nazwa.</p>	<p>1 pkt – poprawna odpowiedź</p> <p>0 pkt – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	

Zadanie 26.

Temat 1. Scharakteryzuj dziedzictwo kultury greckiej w dorobku kulturowym Europy.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	<p>Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Omówił najważniejsze elementy spuścizny greckiej: retorykę, teatr grecki (tragedię i komedię), ideę igrzysk olimpijskich, ideę demokracji, filozofię grecką (w tym osiągnięcia Greków, np. Pitagorasa, Archimedesesa, Talesa, na polu nauki), literaturę (Homer), mitologię. Wskazał na wykorzystanie w późniejszych epokach (renesansie, klasycyzmie) elementów sztuki greckiej, np. w architekturze (kolumny, tympanon), rzeźbie (także tematyka antyczna, mitologia). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków, oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji.</p>

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 2. Opisz proces powstawania pierwszych państw w Europie Środkowo-Wschodniej.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Omówił okoliczności powstawania państw: państwa Samona (wskazując na Samona – najprawdopodobniej kupca frankijskiego, jako twórcę państwa), państwa bułgarskiego (wskazując jako twórcę państwa Asparucha, przybycie i podbój Protobułgarów, przyjęcie chrześcijaństwa z Bizancjum), państwa Wielkomorawskiego (wskazując Mojmira jako założyciela, przyjęcie chrześcijaństwa z Bizancjum, określając obszar państwa), państwa czeskiego (określając czas powstania na IX w.), państwa polskiego (określając czas powstania, przyjęcie chrztu, opisując obszar państwa), państwa ruskiego (określając czas powstania, przyjęcie chrztu, nawiązując do wersji o założeniu państwa przez Normanów). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków, oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 3. Omów przyczyny oraz przebieg rewolucji amerykańskiej (wykorzystaj materiały źródłowe).

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Omówił główne przyczyny buntu kolonistów: ograniczanie rozwoju przemysłu w koloniach przez metropolię, brak reprezentacji kolonistów w parlamencie angielskim, wyzyskiwanie gospodarcze kolonii, narzucanie cel i podatków (np. opłata stemplowa, akt o kwaterunku), niechęć Brytyjczyków do kompromisu i ustępstw wobec kolonistów (traktowanie kolonistów sprzeciwiających się polityce metropolii jak buntowników, np. represje po „bostońskim piciu herbaty”). Zdający zwrócił uwagę na ewolucję postaw kolonistów od uchwalenia deklaracji praw narodu amerykańskiego (1774 r.), przez deklarację niepodległości (1776 r.), po wybuch wojny. Scharakteryzował działania wojenne (udział milicji, próby stworzenia regularnej armii, rola Jerzego Waszyngtona). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Podjął próbę oceny postawy szlachty wobec życia, rodziny, państwa, społeczeństwa. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji do uzasadnienia wniosków.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji, podejmując próbę wyciągnięcia wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków. Wykorzystał niektóre źródła informacji i przywołał je w narracji.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących. Wykorzystał źródła informacji w niezadowalającym stopniu.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 4. Scharakteryzuj koncepcje odzyskania niepodległości w działaniach Hotelu Lambert oraz Towarzystwa Demokratycznego Polskiego.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Omówił koncepcję odzyskania niepodległości w programie TDP (koncepcja powstania z szerokim udziałem chłopów we wszystkich zaborach, konieczność przeprowadzenia uwłaszczenia chłopów, by pozyskać ich do walki), wskazał na aktywne przygotowywanie powstania przez TDP poprzez emisariuszy, pozyskiwanie środków, broni i ludzi. Omówił koncepcję odzyskania niepodległości w działalności Hotelu Lambert (odzyskanie niepodległości możliwe jedynie poprzez interwencję z zewnątrz mocarstw europejskich – Anglii i Francji, wojna z Rosją, uwłaszczenie chłopów rozłożone w czasie, odrzucenie koncepcji ogólnonarodowego powstania). Wskazał na działania dyplomatyczne podejmowane przez Adama Czartoryskiego i jego wysłanników (próby pozyskania poparcia Watykanu, działalność antyrosyjska na Bałkanach i Kaukazie – próba wywołania powstania antyrosyjskiego). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 5. Zimna wojna – scharakteryzuj jej przejawy (wykorzystaj materiały źródłowe).

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Opisał przejawy zimnej wojny: wyścig zbrojeń (zarówno w zakresie zbrojeń konwencjonalnych, jak i rozwój arsenału jądrowego), powstanie i rywalizacja paktów wojskowych NATO oraz Układu Warszawskiego, wojna w eterze (działalność rozgłośni Wolna Europa, Głos Ameryki), rywalizacja w kosmosie, kryzys berliński 1948–1949 i budowa muru berlińskiego w 1961 r., kryzys kubański, program „gwiazdnych wojen”, bojkot olimpiad w 1980 r. w Moskwie i w 1984 w Los Angeles, próby pozyskania jako sojuszników państw trzeciego świata przez ZSRR. Wskazał na konflikty lokalne, w które zaangażowały się mocarstwa, wspierając strony konfliktu (np. wojna koreańska, wojna w Wietnamie, konflikt w Afganistanie, konflikt arabsko-izraelski). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji do uzasadnienia wniosków.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji, podejmując próbę wyciągnięcia wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków. Wykorzystał niektóre źródła informacji i przywołał je w narracji.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących. Wykorzystał źródła informacji w niezadowalającym stopniu.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.